

Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije

Usvojena i otvorena za potpis i ratifikaciju Rezolucijom Generalne skupštine 2106 A (XX) od 21. decembra 1965.

STUPANJE NA SNAGU: 4. januara 1969. u skladu sa članom 19

Države članice ove konvencije,

Smatrajući da se Povelja Ujedinjenih naroda, temelji na principima dostojanstva i jednakosti svih ljudi i da su se sve države članice obavezale da rade, zajedno i posebno, u suradnji s Organizacijom, u svrhu postizanja jednog od ciljeva Ujedinjenih naroda, tj. da razvijaju i podstiču opće i stvarno poštovanje prava čovjeka i osnovnih sloboda za sve, bez obzira na rasu, spol, jezik ili vjeru,

Smatrajući da Opća deklaracija o pravima čovjeka proklamira da se svi ljudi rađaju slobodni i jednaki po dostojanstvu i pravima i da se svako može koristiti svim pravima i svim slobodama navedenim u njoj, bez ikakve razlike, naročito u pogledu na rasu, boju ili nacionalno porijeklo,

Smatrajući da su svi ljudi jednaki pred zakonom i da imaju pravo na podjednaku zaštitu zakona od svake diskriminacije i svakog podsticanja na diskriminaciju,

Smatrajući da su Ujedinjeni narodi osudili kolonijalizam i svako vršenje segregacije i diskriminacije koje ga prate u bilo kom obliku i na bilo kom mjestu da postoje i da je Deklaracija o davanju nezavisnosti kolonijalnim zemljama i narodima od 14. decembra 1960. (Rezolucija 1514/XV/Generalne skupštine) potvrdila i svečano proklamirala potrebu njegovog brzog i bezuvjetnog okončanja,

Smatrajući da Deklaracija Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, od 20. novembra 1963. (Rezolucija 1904/XVIII/Generalne skupštine) svečano potvrđuje potrebu brzog ukidanja svih oblika i svih pojava rasne diskriminacije u svim dijelovima svijeta i osiguranja razumijevanja i poštovanja dostojanstva ljudske ličnosti,

Uvjerene da je svaka doktrina o superiornosti zasnovanoj na razlici između rasa naučno lažna, za osudu sa moralne tačke gledišta i socijalno nepravedna i opasna i da ništa ne bi moglo opravdati, ma gdje to bilo, rasnu diskriminaciju, ni teoretski ni praktično,

Ponovno potvrđujući da diskriminacija među ljudima po osnovi rase, boje ili etničkog porijekla predstavlja smetnju prijateljskim i miroljubivim odnosima među narodima i da može da naruši mir i sigurnost među narodima, kao i skladnu koegzistenciju građana iste države,

Uvjerene da je postojanje rasnih prepreka neprimjereno s idealima svakog ljudskog društva,

Zabrinute pojavama rasne diskriminacije koje postoje još u nekim krajevima svijeta, kao i politikama vlada koje se zasnivaju na rasnoj superiornosti ili mržnji kao što je politika aparthejda, segregacije ili odvajanja,

Riješene da poduzmu sve potrebne mjere radi brzog ukidanja svih oblika i svih pojava rasne diskriminacije da spriječe i da se bore protiv rasističkih doktrina i prakse kako bi potpomogle razumijevanje među rasama i izgradile međunarodnu zajednicu oslobođenu svih oblika rasne segregacije i diskriminacije,

Imajući u vidu Konvenciju o diskriminaciji u oblasti zaposlenja i zanimanja koju je Međunarodna organizacija rada usvojila 1958. godine, i Konvenciju o borbi protiv diskriminacije u oblasti nastave koju je usvojila Organizacija ujedinjenih naroda za prosvjetu, nauku i kulturu 1969. godine,

U želji da provedu u život principe koji su navedeni u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i da osiguraju što je moguće brže usvajanje praktičnih mjera u tu svrhu,

Dogovorile su se o sljedećem:

DIO I

Član 1.

1. U ovoj konvenciji izraz "rasna diskriminacija" odnosi se na svako razlikovanje, isključivanje, organičavanje ili davanje prvenstva koji se zasnivaju na rasi, boji, precima, nacionalnom ili etničkom porijeklu koji imaju za svrhu ili za rezultat da naruše ili da kompromitiraju priznavanje, uživanje ili vršenje, pod jednakim uvjetima, prava čovjeka i osnovnih sloboda na političkom, ekonomskom, socijalnom i kulturnom polju ili u svakoj drugoj oblasti javnog života.
2. Ova konvencija ne primjenjuje se na razlikovanja, isključivanja, ograničavanja ili davanja prvenstva koje provodi država članica Konvencije između njenih državljana i osoba koje nisu njeni državljani.
3. Ni jedna odredba ove konvencije ne može se tumačiti kao da narušava na bilo koji način zakonske odredbe država članica Konvencije u pogledu narodnosti, državljanstva ili prijema u državljanstvo pod uvjetom da ove odredbe ne prave razliku u odnosu na neku posebnu narodnost.
4. Specijalne mjere koje su donesene jedino u svrhu da se osigura odgovarajući napredak izvjesnih rasnih ili etničkih grupa ili osoba kojima je nužna zaštita koja može biti potrebna radi jamčenja, uživanja i ostvarenja prava čovjeka i osnovnih sloboda pod jednakim uvjetima ne smatraju se kao mjere rasne diskriminacije, pod uvjetom da nemaju za rezultat održanje različitih prava za razne rasne grupe i da se ne održavaju na snazi kada se postignu ciljevi zbog kojih su ove mjere bile poduzete.

Član 2.

1. Države članice osuđuju rasnu diskriminaciju i obavezuju se da svim odgovarajućim sredstvima i bez odgode provode politiku koja teži da ukine svaki oblik rasne diskriminacije i da potpomažu razumijevanje između svih rasa, i u tu svrhu:
  - (a) Svaka država članica obavezuje se da ne počinikvako djelo rasne diskriminacije ili ne vrši rasnu diskriminaciju protiv osoba, grupa osoba ili ustanova kao i da postupa tako da se sve javne vlasti i javne, nacionalne i lokalne ustanove pridržavaju ove obaveze;
  - (b) Svaka država članica obavezuje se da ne podstiče, brani ili podržava rasnu diskriminaciju koju provodi bilo kakva osoba ili organizacija;
  - (c) Svaka država članica treba da poduzme efikasne mjere radi ponovnog razmatranja nacionalne i lokalne vladine politike i izmjene, ukidanja ili poništenja svakog zakona i svakog propisa koji ima svrhu da uvede rasnu diskriminaciju ili da je ovjekovječi tamo gdje ona postoji;
  - (d) Svaka država članica treba da svim odgovarajućim sredstvima, uključujući, ukoliko to okolnosti zahtijevaju, zakonske mjere, zabrani rasnu diskriminaciju koju provode osobe, grupe ili organizacije, kao i da je okonča;
  - (e) Svaka država članica obavezuje se da potpomaže, u tom slučaju višerasne integracionističke organizacije i pokrete i druga sredstva u svrhu ukidanja prepreka između rasa kao i da se bori protiv onoga što teži da ojača rasnu podjelu.
2. Države članice poduzet će, ako okolnosti to zahtijevaju, na socijalnoj, ekonomskoj, kulturnoj i ostalim oblastima, posebne i konkretne mjere za odgovarajuće osiguranje razvoja ili zaštite izvjesnih rasnih grupa ili pojedinaca koji pripadaju ovim grupama u svrhu jamčenja pod uvjetima jednakosti, punog ostvarenja prava čovjeka i osnovnih sloboda. Ove mjere ne mogu ni u kom slučaju imati za rezultat održanje nejednakih ili različitih prava za razne rasne grupe, kada se postignu ciljevi zbog kojih su ove mjere bile poduzete.

Član 3.

Države članice osuđuju posebno rasnu segregaciju i *apartheid* i obavezuju se da sprječavaju, zabranjuju i ukidaju na teritorijama pod njihovom jurisdikcijom svaku praksu ove prirode.

Član 4.

Države članice osuđuju svaku propagandu i sve organizacije koje se rukovode idejama ili teorijama zasnovanim na superiornosti neke rase ili grupe osoba izvjesne boje ili izvjesnog etničkog porijekla ili koje žele da opravdaju ili podrže svaki oblik rasne mržnje ili diskriminacije; one se obavezuju da usvoje bez odgode pozitivne mjere koje imaju svrhu da ukinu svako podsticanje na takvu diskriminaciju, ili na svako djelo diskriminacije, i, u tu svrhu, vodeći računa o principima navedenim u Općoj deklaraciji o pravima čovjeka i o pravima koja su izričito navedena u članu 5. ove konvencije, one se naročito obavezuju:

- (a) da utvrde kao krivično djelo svako širenje ideja zasnovanih na superiornosti ili rasnoj mržnji, svako podsticanje na rasnu diskriminaciju, kao i sva djela nasilja, ili izazivanja na takva nasilja, uperenih protiv svake rase ili svake grupe osoba druge boje ili drugog etničkog porijekla, kao i pružanje pomoći rasističkim aktivnostima, podrazumijevajući tu i njihovo finansiranje;
- (b) da izjave da su nezakonite i da zabrane organizacije kao i aktivnosti organizirane propogande i svaki drugi tip propagandne aktivnosti koji podstiču na rasnu diskriminaciju i koji je pomažu kao i da izjave da je učešće u ovim organizacijama ili u njenim aktivnostima zakonom kažnjivo djelo;
- (c) da ne dopuste javnim vlastima niti javnim nacionalnim ili lokalnim ustanovama, da podstiču na rasnu diskriminaciju ili da je pomažu.

Član 5.

Prema osnovnim obavezama navedenim u članu 2. ove konvencije, države članice obavezuju se da zabrane i da ukinu rasnu diskriminaciju u svim njenim oblicima i da jamče pravo svakome na jednakost pred zakonom bez razlike na rasu, boju ili nacionalno ili etničko porijeklo, naročito u pogledu uživanja sljedećih prava:

- (a) prava na jednak postupak pred sudovima i svakim drugim sudskim organom;
- (b) prava na sigurnost osoba i zaštitu države od nasilja i zlostavljanja bilo od strane vladinih službenika, bilo od svake osobe, grupe ili ustanove;
- (c) političkih prava, naročito prava učešća na izborima, prava glasa i kandidature - prema sistemu općeg i jednakog prava glasa, prava učestvovanja u vladi kao i u upravljanju javnim poslovima, na svim nivoima, i prava pristupa, pod jednakim uvjetima, javnim funkcijama;
- (d) ostalih građanskih prava, naročito:
  - (i) prava da se slobodno kreću, izaberu boravišta u jednoj državi;
  - (ii) prava da napuste svaku zemlju, podrazumijevajući i svoju i pravo povratka u svoju zemlju;
  - (iii) prava na narodnost;
  - (iv) prava na sklapanje braka i izbora supružnika;
  - (v) prava svake osobe na vlasništvo, kao pojedinca ili u zajednici;
  - (vi) prava na nasljeđivanje;
  - (vii) prava na slobodu misli, savjesti i vjere;
  - (viii) prava na slobodu mišljenja i izražavanja;
  - (ix) prava na slobodu miroljubivog zbora i udruživanja;
- (e) ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava, naročito:
  - (i) prava na rad, na slobodan izbor rada, na pravične i zadovoljavajuće uvjete rada, na zaštitu u slučaju nezaposlenosti, na jednaku zaradu za jednak rad, na pravičnu i zadovoljavajuću nagradu;
  - (ii) prava na osnivanje sindikata i učlanjivanje u iste;
  - (iii) prava na stan;
  - (iv) prava na zdravlje, liječničku pomoć, socijalno osiguranje i korištenje socijalnih službi;
  - (v) prava na obrazovanje i stručno osposobljavanje;
  - (vi) prava učešća, pod jednakim uvjetima, u kulturnim aktivnostima;
- (f) prava pristupa na sva mjesta i službe namijenjene javnoj upotrebi, kao što su prijevoz, hoteli, restorani, kafane, priredbe i parkovi.

Član 6.

Države članice osigurat će svakoj osobi pod njihovom jurisdikcijom stvarnu zaštitu i pravo na žalbu pred nacionalnim sudovima i ostalim državnim nadležnim organima protiv svih djela rasne diskriminacije koja bi, suprotno ovoj konvenciji, povrijedila njena individualna prava i njene osnovne slobode kao i pravo da od ovih sudova traži zadovoljenje ili pravednu i odgovarajuću naknadu za svaku štetu koju bi mogla da joj nanese takva diskriminacija.

Član 7.

Države članice obavezuju se da poduzmu hitne i efikasne mjere, naročito u oblasti nastave, odgoja, kulture i informacije u svrhu borbe protiv predrasuda koje vode rasnoj diskriminaciji i potpomaganju razumijevanja, tolerancije i prijateljstva među narodima, rasnim ili etničkim grupama, kao i unaprjeđenje ciljeva i principa Povelje Ujedinjenih naroda, Opće deklaracije o pravima čovjeka, Deklaracije Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i ove konvencije.

DIO II

Član 8.

1. Ustanovljen je Komitet za ukidanje rasne diskriminacije (u daljem tekstu: Komitet) sastavljen od osamnaest stručnjaka poznatih po svojim visokim moralnim kvalitetima i svojoj nepristrasnosti, koje među svojim državljanima biraju države članice a koji zasijedaju u osobnom svojstvu, s tim što se vodi računa o pravednoj geografskoj podjeli i zastupljenosti raznih oblika civilizacije, kao i glavnih pravnih sistema.
2. Članovi Komiteta biraju se tajnim glasanjem prema listi kandidata koje odrede države članice. Svaka država članica može odrediti kandidata koga izabere među svojim državljanima.
3. Prvi izbor održat će se šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove konvencije. Tri mjeseca prije svakog izbora, Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostavlja pismo državama članicama pozivajući ih da podnesu svoje kandidature u roku od dva mjeseca. Generalni sekretar sastavlja spisak svih tako određenih kandidata, po abecednom redu, sa naznačenjem država članica koje su ih odredile i dostavlja ga državama članicama.
4. Članovi Komiteta biraju se na sastanku država članica kojeg saziva Generalni sekretar u sjedištu Ujedinjenih naroda. Na tom sastanku, na kome kvorum čine dvije trećine država članica, za članove Komiteta biraju se

kandidati koji dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu predstavnika država članica koji su prisutni i koji glasaju.

5.
  - (a) Članovi Komiteta biraju se na četiri godine. Međutim, mandat devet članova izabranih na prvom glasanju ističe poslije dvije godine; odmah poslije prvog izbora predsjednik Komiteta izvlači žrijebom imena ovih devet članova;
  - (b) Radi popune eventualno upražnjenih mjesta, država članica čiji je stručnjak prestao da obavlja svoje funkcije člana Komiteta imenuje drugog stručnjaka među svojim državljanima, pod rezervom odobrenja Komiteta
6. Države članice snose troškove članova Komiteta za razdoblje u kome ovi obavljaju funkcije u Komitetu.

Član 9.

1. Države članice obavezuju se da podnesu Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda radi razmatranja od strane Komiteta, izvještaj o zakonskim, sudskim, administrativnim ili drugim mjerama koje donesu a koje daju učinak odredbama ove konvencije: (a) u roku od godinu dana računajući od stupanja na snagu Konvencije za svaku zainteresiranu državu u pogledu onoga što se na nju odnosi i (b) zatim, svake dvije godine, a, osim toga, svaki put kada Komitet to zatraži. Komitet može da zatraži naknadno obavještenje od država članica.
2. Komitet podnosi svake godine Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda, preko Generalnog sekretara, izvještaj o svome radu i može davati sugestije i preporuke općeg karaktera na osnovi razmatranja izvještaja i obavještenja dobivenih od država članica. On upoznaje Generalnu skupštinu s ovim sugestijama i preporukama općeg karaktera, a u datom slučaju s primjedbama država članica.

Član 10.

1. Komitet donosi svoj unutrašnji pravilnik.
2. Komitet bira svoj sekretarijat za razdoblje od dvije godine.
3. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda vrši dužnost sekretara Komiteta.
4. Komitet održava redovno svoje sastanke u sjedištu Ujedinjenih naroda.

Član 11.

1. Ako jedna od država članica smatra da neka druga država koja je isto tako članica ne primjenjuje odredbe ove Konvencije, ona može da skrene pažnju Komitetu na ovo pitanje. Komitet izvještava o tome zainteresiranu državu članicu. U roku od tri mjeseca zainteresirana država podnosi Komitetu pismeno objašnjenje ili izjavu kojom objašnjava pitanje i u datom slučaju, naznačava mjere koje bi navedena država mogla poduzeti radi rješavanja ove situacije.
2. Ako se, u roku od šest mjeseci i računajući od dana prijema originalnog saopćenja od strane zainteresirane države ne riješi pitanje na zadovoljavajući način za obje države, putem dvostranih pregovora ili putem svakog drugog postupka kojim raspolažu, jedna i druga imaju pravo da ga ponovo podnesu Komitetu upućujući jedno saopćenje Komitetu, a drugo - zainteresiranoj državi.
3. Komitet može da bude nadležan za rješavanje pitanja koje mu je podneseno shodno stavu 2. ovog člana, samo ako se prethodno uvjerio da su bila korištena i iscrpljena sva raspoloživa pravna sredstva unutrašnjeg prava prema općepoznatim principima međunarodnog prava. Ovo pravilo ne primjenjuje se ako postupci po žalbama prelaze razumne rokove.
4. Za svako pitanje koje mu je podneseno na rješavanje, Komitet može da zatraži od država članica da mu pruže sva potrebna naknadna objašnjenja.
5. Kada Komitet razmatra neko pitanje shodno ovom članu, zainteresirane države članice imaju pravo da odrede predstavnika koji će bez prava glasa učestvovati u radu Komiteta za čitavo vrijeme rasprave.

Član 12.

1.
  - (a) Pošto Komitet dobije i detaljno razmotri sva obavještenja koja smatra potrebnim, predsjednik imenuje jednu ad hoc Komisiju za izmirenje (u daljem tekstu: Komisija) sastavljenu od pet osoba uz potpun i jednoglasan pristanak strana u sporu; Komisija stavlja svoje dobre usluge na raspolaganje zainteresiranim državama, kako bi se postiglo prijateljsko rješenje pitanja zasnovano na poštovanju ove konvencije.
  - (b) Ako države članice u sporu ne postignu sporazum o čitavom ili djelomičnom sustavu Komisije u roku od tri mjeseca, članovi Komisije koji nisu dobili pristanak država članica biraju se tajnim glasanjem među članovima Komiteta, dvotrećinskom većinom članova Komiteta.
2. Članovi Komisije zasijedaju u osobnom svojstvu. Oni ne mogu biti državljani jedne od država članica u sporu niti države koja nije članica ove konvencije.
3. Komisija bira svog predsjednika i donosi svoj unutrašnji pravilnik.
4. Komisija održava svoje redovne sastanke u sjedištu Ujedinjenih naroda ili na bilo kom drugom odgovarajućem mjestu koje određuje Komisija.

5. Sekretarijat predviđen u stavu 3. člana 10. ove konvencije pruža isto tako svoje usluge Komisiji svaki put kada neki spor između država članica ima za posljedicu osnivanja Komisije.
6. Sve troškove članova Komisije snose isto tako države članice u sporu na osnovu proračuna Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.
7. U slučaju potrebe, Generalni sekretar je ovlašten da isplati troškove članovima Komisije prije nego što države članice u sporu naknade troškove shodno stavu 6. ovog člana.
8. Obavještenja koja dobije i posebno razmotri Komitet stavljaju se na raspolaganje Komisiji, koja može zatražiti od zainteresiranih država da joj dostave svako odgovarajuće naknadno obavještenje.

Član 13.

1. Pošto razmotri pitanje u svim njegovim vidovima, Komisija priprema i podnosi predsjedniku Komiteta izvještaj koji sadrži njene zaključke o svim činjeničnim pitanjima u vezi sa sporom između strana sa preporukama koje smatra svrsishodnim za rješavanje spora na prijateljski način.
2. Predsjednik Komiteta dostavlja izvještaj Komisije svakoj državi članici u sporu. Ove države obavještavaju predsjednika Komiteta, u roku od tri mjeseca, da li prihvaćaju ili ne preporuke koje su sadržane u izvještaju Komisije.
3. Po isteku roka predviđenog u stavu 2. ovog člana, predsjednik Komiteta dostavlja izvještaj Komisije i izjave zainteresiranih država članica ostalim državama članicama Konvencije.

Član 14.

1. Svaka država članica može izjaviti u svakom času da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra saopćenja osoba ili grupa osoba pod njenom jurisdikcijom koje se žale da su žrtve povrede od strane te države članice u pogledu bilo kog prava spomenutog u ovoj konvenciji. Komitet ne prima ni jedno saopćenje koje se odnosi na državu članicu koja nije dala takvu izjavu.
2. Svaka država članica koja dadne izjavu shodno stavu 1. ovog člana može osnovati ili odrediti jedan organ u okviru svog nacionalnog pravnog poretka, koji je nadležan da prima i razmatra predstavke osoba ili grupa osoba pod jurisdikcijom ove države, koji se žale da su žrtve povrede bilo kog prava spomenutog u ovoj konvenciji a koje su iscrpili ostala raspoloživa lokalna pravna sredstva.
3. Zainteresirana država članica upućuje izjavu koja je data shodno stavu 1. ovog člana kao i ime svakog organa osnovanog ili određenog shodno stavu 2. ovog člana Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda koji jednu njezinu kopiju dostavlja ostalim državama članicama. Izjava se može povući svakog časa putem saopćenja koje se upućuje Generalnom sekretaru ali ovo povlačenje ne odnosi se na saopćenja koja su već podnesena Komitetu.
4. Organ koji je ustanovljen ili određen shodno stavu 2. ovog člana treba da vodi registar predstavki, a ovjerene kopije registra deponiraju se svake godine kod Generalnog sekretara na odgovarajući način, s tim što se sadržaj ovih kopija ne objavljuje u javnosti.
5. Ako ne dobije suglasnost organa koji je ustanovljen ili određen shodno stavu 2. ovog člana, podnosilac predstavke ima pravo da se, kroz šest mjeseci u tu svrhu obrati Komitetu.
6.
  - (a) Komitet upoznaje na povjerljiv način sa svakim saopćenjem državu članicu koja je navodno povrijedila bilo koju odredbu Konvencije, ali identitet osoba ili grupa zainteresiranih osoba ne može se otkriti bez izričitog odobrenja te osobe ili grupa osoba. Komitet ne prima anonimna saopćenja.
  - (b) Poslije tri mjeseca, ova država dostavlja pismenim putem Komitetu objašnjenja ili izjave koje razjašnjavaju pitanje i naznačava, u datom slučaju, mjere koje bi se mogle poduzeti za rješavanje situacije.
7.
  - (a) Komitet razmatra saopćenje vodeći računa o svim obavještenjima koje mu je podnijela zainteresirana država članica kao i podnosilac predstavke, a da ne provjeri je li ovaj iscrpio sva unutrašnja raspoloživa pravna sredstva. Međutim, ovo pravilo ne primjenjuje se ako postupci po žalbama prelaze razumne rokove.
  - (b) Komitet upućuje svoje sugestije i eventualne preporuke zainteresiranoj državi članici kao i podnosiocu predstavke.
8. Komitet unosi u svoj godišnji izvještaj kratak sadržaj ovih saopćenja, a u datom slučaju, kratak sadržaj objašnjenja i izjava zainteresiranih država članica kao i svojih vlastitih sugestija i preporuka.
9. Komitet je nadležan da vrši funkcije predviđene u ovom članu samo ako je najmanje deset država članica Konvencije vezano izjavama koje su date shodno stavu 1. ovog člana.

Član 15.

1. U očekivanju ostvarenja ciljeva Deklaracije o davanju nezavisnosti kolonijalnim zemljama i narodima, sadržanoj u Rezoluciji 1514 (XV) Generalne skupštine Ujedinjenih naroda od 14. decembra 1960. odredbe ove konvencije ni u čemu ne ograničavaju pravo na predstavku koje ovim narodima daju drugi međunarodni instrumenti ili Ujedinjeni narodi ili njene specijalizirane ustanove.
- 2.

- (a) Komitet, ustanovljen shodno stavu 1. člana 8. ove konvencije, prima kopiju predstavki koje dolaze od organa Ujedinjenih naroda, a bave se pitanjima u neposrednoj vezi s principima i ciljevima ove konvencije, izražava mišljenje i daje preporuke u vezi s primljenim predstavkama prilikom razmatranja predstavki stanovnika teritorija pod starateljstvom ili neautonomnih teritorija ili svake druge teritorije na koju se primjenjuje Rezolucije 1514 (XV) Generalne skupštine u vezi s pitanjima spomenutim u ovoj konvenciji a koja su podnesena na rješavanje ovim organima.
  - (b) Komitet prima od nadležnih organa Ujedinjenih naroda kopiju izvještaja o zakonskim, sudskim, administrativnim ili drugih mjerama u neposrednoj vezi s principima i ciljevima ove konvencije koje su administrativne sile primijenile na teritorije spomenute u alineji (a) ovog stava te izražava mišljenje i daje preporuke ovim organima.
3. Komitet uključuje u svoje izvještaje Generalnoj skupštini kratak pregled predstavki i izvještaja koje je primio od organa Ujedinjenih naroda kao i svoja mišljenja i preporuke o pitanju ovih predstavki i izvještaja.
4. Komitet moli Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda da mu dostavi sve podatke koji se odnose na ciljeve ove konvencije kojima raspolaže o pitanju teritorija spomenutih u alineji (a) stava 2. ovog člana.

Član 16.

Odredbe ove konvencije, u vezi s mjerama koje treba poduzeti radi rješavanja nekog spora ili neke žalbe, primjenjuje se bez štete po ostale postupke za rješavanje sporova ili žalbi po pitanju diskriminacije predviđene u osnovnim instrumentima Ujedinjenih naroda i njenih specijaliziranih ustanova ili u konvencijama koje su usvojile ove organizacije i ne sprječavaju države članice da primjene druge postupke za rješavanje nekog spora shodno općim ili posebnim međunarodnim sporazumima koji ih vežu.

DIO III

Član 17.

1. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje svakoj državi članici Ujedinjenih naroda ili članu bilo koje njene specijalizirane ustanove, svakoj državi članici Statuta Međunarodnog suda pravde kao i svakoj drugoj državi koju Generalna skupština Ujedinjenih naroda pozove da postane članica Konvencije.
2. Ova konvencije podliježe ratifikaciji, a ratifikacioni instrumenti deponiraju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Član 18.

1. Ovoj konvenciji može pristupiti svaka država koja je spomenuta u stavu 1. člana 17. Konvencije.
2. Pristupanje se vrši deponiranjem instrumenata o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Član 19.

1. Ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana deponiranja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda dvadeset sedmog ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratificira ovu konvenciju ili joj pristupi nakon deponiranja dvadeset sedmog ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju, ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana deponiranja od strane ove države ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju.

Član 20.

1. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda primit će tekst sa rezervama koje budu učinjene u času ratificiranja ili pristupanja i saopćit će ga svim državama koje su članice ove konvencije ili mogu to da postanu. Svaka država koja stavi prigovor na rezervu obavijestit će Generalnog sekretara, u roku od dvadeset dana računajući od dana ovog saopćenja da ne prihvaća ovu rezervu.
2. Nikakva rezerva koja bi bila nesaglasiva s predmetom i ciljem ove konvencije ne može biti odobrena, kao ni rezerva koja bi imala za rezultat da paralizira rad bilo kojeg organa koji je ustanovila Konvencija. Smatra se da rezerva pripada naprijed navedenim kategorijama ako najmanje dvije trećine članica Konvencije stave prigovor.
3. Rezerve se mogu povući u svakom času putem saopćenja upućenog Generalnom sekretaru. Saopćenje stupa na snagu od dana njegovog prijema.

Član 21.

Svaka država članica može otkazati ovu konvenciju putem saopćenja upućenog Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Otkaz stupa na snagu po isteku razdoblja od jedne godine, računajući od dana kada je Generalni sekretar primio ovo saopćenje.

Član 22.

Svaki spor između dvije ili više država članica u vezi s tumačenjem ili primjenom ove konvencije, koji se ne riješi putem pregovora ili po postupku izričito predviđenom ovom konvencijom iznosi se, na zahtjev bilo

koje od strana u sporu, pred Međunarodni sud pravde da on o njemu rješava, osim ako se strane u sporu ne dogovore o nekom drugom načinu rješavanja.

Član 23.

1. Svaka država članica može uputiti u svakom času zahtjev za reviziju ove konvencije putem pismenog saopćenja upućenog Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.
2. Generalna skupština Ujedinjenih naroda rješava u datom slučaju, o mjerama koje treba poduzeti u vezi s ovim zahtjevom.

Član 24.

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda obavještava sve države navedene u stavu 1. člana 17. ove konvencije o:

- (a) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima shodno članovima 17. i 18.;
- (b) datumu stupanja na snagu ove konvencije shodno članu 19.;
- (c) saopćenjima i izjavama primljenim shodno članovima 14., 20. i 23.;
- (d) o otkazima saopćenim shodno članu 21.

Član 25.

1. Ova konvencija čiji su engleski, kineski, španski, francuski i ruski tekst podjednako vjerodostojni, deponira se u arhiv Ujedinjenih naroda.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostavlja po jednu ovjerenu kopiju ove konvencije svim državama koje pripadaju bilo kojoj kategoriji spomenutoj u stavu 1. člana 17. Konvencije.